Examenul de bacalaureat național 2013
Limba şi literatura română
Proba E. a)
Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Citeşte următorul text:

Am palida tristeță a apelor ce plâng
Pe jgheabul clar şi rece al albelor fântâni
Sculptate-n întuneric de meşterele mâini.
Am palida tristeță a apelor ce plâng.

Pe fața blondei unde încet şi trist s-abate,
Ca umbra unor aripi, o doină din bătrâni,
Ce cade ca un freamăt al codrilor păgâni
În care mor legende şi vise depărtate.

Pe marmora cea rece se lasă un amurg
De toamnă-ntârziată ca negura pe vale,
Şi sufletul se plânge pribeag pe vechea cale,
Iar lacrimi, calde lacrimi, ca roua-n seară curg.

Adâncul întuneric se-ntinde ca-ntr-un vis,
Şi nicio licărire în zare nu se-arată
Vestind speranța pală ce turbură şi-mbată.
Fântâna e o noapte, tăcerea un abis.

(Ştefan Petică, ***Când viorile tăcură*** – XIV)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numeşte câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *pribeag* şi *licărire*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *toamnă-ntârziată*. **2 puncte**
3. Construieşte un enunț în care să foloseşti o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *suflet*. **2 puncte**
4. Transcrie două cuvinte din text a căror formă reprezintă abatere de la normele actuale ale limbii literare. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare identificate în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează două secvențe din text care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din ultima strofă. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte (şase–zece rânduri), primele două strofe ale textului, evidențiind două trăsături ale simbolismului. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte (15 – 30 de rânduri) despre *modul în care familia influențează tinerii în alegerea unei profesii.*

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecți structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecți normele limbii literare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie şi de punctuație) şi limitele de spațiu indicate. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte (două – trei pagini), în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-un *roman interbelic* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din romanul interbelic studiat;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;
- ilustrarea a patru elemente de structură şi de compoziție ale romanului interbelic studiat, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale şi spațiale, incipit, final, tehnici narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului interbelic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!
Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză şi de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte*; ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *încadrarea în limitele de spațiu indicate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) şi să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. a)
Limba şi literatura română Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)
BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

MODEL

- **Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *pribeag* – hoinar; *licărire* – sclipire) **2x1p= 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează căderea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se foloseşte corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea fiecăruia dintre cele două cuvinte a căror formă reprezintă abatere de la normele actuale ale limbii literare (de exemplu: *tristeță, marmora*) **2x2p= 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea fiecăruia dintre cele două motive literare identificate în textul dat (de exemplu: *fântâna*, *amurgul*) **2x2p= 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea a două secvențe care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic (de exemplu: *se lasă un amurg/De toamnă-ntârziată; ca roua-n seară curg*) **2x2p= 4 puncte**
7. – câte 1 punct pentru identificarea fiecărei figuri de stil diferite din ultima strofă **2x1p= 2 puncte**
   – câte 1 punct pentru prezentarea adecvată a semnificației figurilor de stil identificate **2x1p= 2 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea fiecăreia dintre cele două trăsături ale genului liric (de exemplu: transmiterea în mod direct a unor idei şi sentimente; prezența instanțelor comunicării lirice – eul liric) **2x1p= 2 puncte**
   – câte 1 punct pentru ilustrarea cu exemple din text a fiecărei trăsături menționate **2x1p= 2 puncte**
9. comentarea primelor două strofe ale textului, evidențiind două trăsături ale simbolismului **4 puncte**
   - *comentarea nuanțată a primelor două strofe, evidențiind două trăsături ale simbolismului 4 p.*
   - *comentarea nuanțată a primelor două strofe, evidențiind o singură trăsătură a simbolismului 2 p.*
   - *comentarea ezitantă, schematică sau simpla numire a unor trăsături ale simbolismului 1 p.*

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

− structura discursului de tip argumentativ:
  − formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea şi dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p. / formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
  − utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p. / utilizare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
− conținutul argumentării:
  − formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
  − câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente [pro şi/sau contra] adecvate ipotezei **2x3p=6 puncte**
  − câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x3p=6 puncte**
  − formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**
− respectarea normelor limbii literare şi a limitelor de spațiu indicate:
  − registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
  − respectarea normelor de exprimare (0-1 greşeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greşeli – 1 p.; 3 sau mai multe greşeli – 0 p.) **2 puncte**
  − respectarea normelor de ortografie şi de punctuație (0-1 greşeli ortografice şi de punctuație – 2 p.; 2 greşeli – 1 p.; 3 sau mai multe greşeli – 0 p.) **2 puncte**
  − respectarea limitelor de spațiu indicate **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

– câte 2 puncte pentru prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din romanul interbelic studiat **2x2p= 4 puncte**

(Cele 2 puncte pentru fiecare personaj se acordă astfel:

- *prezentare nuanțată şi adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului 2 p.*
- *prezentare schematică sau superficială a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului 1 p.*)

– evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje **4 puncte**

- *prezentarea evoluției relației dintre personaje şi ilustrarea acesteia prin două episoade/citate/secvențe comentate 4 p.*
- *prezentarea evoluției relației dintre personaje şi ilustrarea printr-un episod/citat/secvență comentată 2 p.*
- *simpla numire a unor scene/secvențe sau tendința de rezumare 1 p.*

− câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură şi de compoziție, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje **4x1p= 4 puncte**

− susținerea opiniei formulate cu argumente adecvate 4 p. / încercare de susținere a opiniei sau schematism 2 p. / simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

− organizarea ideilor în scris **3 puncte**

- *3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins şi încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică*
- *2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică*
- *1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta*

− abilități de analiză şi de argumentare **3 puncte**

- *3 puncte pentru relație adecvată între idee şi argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante*
- *2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee şi argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante*
- *1 punct pentru relație nerelevantă între idee şi argument, schematism*

− utilizarea limbii literare (*stil şi vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p / vocabular restrâns, monoton 1 p.*) **2 puncte**

− ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

− punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

− aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**

− încadrarea în limitele de spațiu indicate **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) şi să dezvolte subiectul propus.